

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaskör s a budapesti fodrászsegélyzők betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára
20 kr. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VI., Laudon-utca 7. sz.
A lap szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez cím-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzheli küldemények, hir-
detések, felszólamlások a kiadóhi-
vatalhoz intézendők.

➡ A ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

A fodrász üzletek megrendszabályoztatása.

A napi sajtó hasábjában e hó 8-án a következő, a közönséget, de különösen a fodrászokat fölháborító és éppen nem fölvilágosító közlemény jelent meg, melynek ránk tartozó részét szószerint ide igtatjuk:

Ma délután ülést tartott az iparügyi bizottság Lung György tanácsos elnöklése mellett.

Tárgyalás alá került első sorban a borbély- és fodrászüzletekre vonatkozó az a szabályrendelet-tervezet, amelyet dr. Schermann Adolf tiszti főorvos tervezete alapján dr. Földi Emil szerkesztett. A szabályrendelet-tervezet abból az elvből indul ki, hogy a borbélyüzletben a legszigorubb tisztaságnak kell uralkodnia. Meg van ezért téve az összes intézkedés a szabályrendelet-tervezetben arra, hogy sem az üzlethelyiség, sem az egyes eszközök ne legyenek tisztátalanok. Így pl. a székek fejtámlájára minden egyes vendég után tiszta kendőt vagy puha papirosból készült kendőt kell borítani. Az alkalmazottnak nem szabad az üzlethelyiségben hálgniok. Ha valamely vendég haj- vagy szakállbetegségben szenved, a fodrász vagy borbély a kiszolgálást csakis abban az esetben teljesíti, ha az illető egyén saját eszközökkel rendelkezik. Az ércből vagy fémről készült eszközöket, valamint a fésűket és keféket is oldatokkal fertőtlenítik. Közös bajuszkötők használata tilos. Az új szabályrendeletet minden borbélyüzletben ki kell függeszteni. Schermann Adolf a szabályrendelet-tervezet kapcsán érdekes kísérletekkel mutatta be azt, hogy a borbélyeszközök tisztítása egyszerű és könnyű dolog s alig kerül költségbe. A bizottság némi csekély módosítással elfogadta a tervezetet.

Mit jelent tehát ezen ujságcikkecske ránk fodrászokra nézve? Azt, hogy azon híres és már annyi port fölvert Schermann-féle szabályrendelet-tervezet ismét egy lépéssel a megvalósításához közelebb vitetett.

És mégis, mit vél ebből kiolvashatni a közönség és mitől remegnek már megint a fővárosi fodrászok? Attól, hogy mindazon ijesztő közegészségügyi követelések és ujitások már holnap lépnek életbe, hogy azokat egy bizottság „némi csekély módosítással elfogadta.”

Azért tehát kötelességünknek tartjuk, hogy ezen a helyen, nem oly szűkszavuan, mint a napilapok, hanem kimerítően, szaktársainkat és azok által a közönséget fölvilágosítsuk arról, hogy a fenti közlemény nem jelent mást, mint azt, hogy a már rég ismert szabályrendelet, mely épp egy évvel ezelőtt a fő- és székváros törvényhatóságának közegészségügyi bizottsága által lett tárgyalva és elfogadva, most, ez alkalommal pedig az iparügyi bizottságnál fordult meg. És mert az iparügyi bizottság szintén csak egy stáció és nem döntő fórum, világos, hogy a rendelet nem léphet még életbe, hanem megteszi azt az utat, a mit a testületi elnökség egy évvel ezelőtt is jelzett, t. i. a fő- és székvárosi tanács útján a *törvényhatósági bizottság közgyűlésére*, a hol is polgárok által választott polgárok fognak dönteni a fölött, hogy a szabályrendelet változatlanul a tiszti főorvos terve szerint-e, vagy pedig ipartestületünk előjárósága által beadott módosítások elfogadásával fog-e életbeléptetni.

A mi pedig a határnapot illeti, ez ma csak kombináció lehet. De minden valószínűség szerint a jövő 1900. év talán felében várhatjuk a rendelet

életbeléptetését. Ha nem is az eddigi „gyorsaságot“ vesszük mértékül, mely szerint az egy bizottsági tárgyalástól a másikig egy álló esztendő kellett; mert a késedelem okozója az általunk beadott memorandum is lehetett.

No de hát az mellékes. A fődolog az, hogy a közgyűlési tárgyalás minket készületlenül ne találjon, hisz az iparügyi bizottság előtti tárgyalás tényleg meglepett. Nekünk ott képviseltetésünk nincsen, a mindenkori napirendről nem szerezhettünk magunknak tudósítást, a nyári szünidő már beköszöntött és mégis — orozva tárgyalták fontos ügyünket.

De ennek kapcsán jól esik konstatálnunk, hogy a főnt nevezett bizottság egyik tagja követelte azon szakma képviseltetését, mely fölött olyan életbevágó ügy tárgyalás alatt van. Remélhető tehát, hogy a jövőben még talán a fodrászok ügyéről is szakértők meghallgatásával fognak tárgyalni.

A közgyűlési tárgyalást illetőleg megnyugtathatjuk szaktársainkat, hogy az bennünket készületlenül nem fog találni, mert annak napirendje minden ujságban legalább néhány nappal a közgyűlés előtt olvasható. De az már fontos kötelessége testületünk elnökségének, hogy a tavalyi lépéseket meg-

ujtva, ismét eljárjon az egyes kerüetek főbb embereihez, azok emlékezetét fölfrissíteni, a mi augusztus hó utolján meg is fog történni, úgy, hogy ha a városi képviselőtestület közgyűlése már szeptember hóban veszi tárgyalás alá ügyünket, minden képviselő értesítve legyen. E célból különben is — mint azt szaktársaink még mult évről tudják — minden bizottsági tagnak czimezve készen áll a memorandum egy példánya, melyeknek postán való szétküldése a közgyűlés előtti napon fog eszközöltetni. Így tehát, ha hozzávesszük azt, hogy a szabályrendelet a közgyűlési tárgyalás, illetve elfogadás után is csak belügyminiszteri jóváhagyással fog törvényerőre emeltetni; a jóváhagyás után pedig legalább is félévi életbeléptetési terminust fogkapni, akkor a főnti kombinációnk helyességében alig lehet kételkedni, mely szerint t. i. a szabályrendelet legfőlebb jövő 1900. év felében és reméljük a mi módosításunk elfogadásával fog tényleg életbeléptetni.

Az adó.

A mi szép. független magyar hazánk egyebek között arról is nevezetes, hogy az adót kivető faktorok nem igen szokták az adózó polgárság erejét megvizsgálni, oly terhet raknak reá, hogy azt elviselni nem tudja. Mostanában történt, hogy egy fővárosi mészáros mester kénytelen volt

Tárca.

Az ipar keletkezése.

Az ipar keletkezését csak mondák után ismerjük és gyaníthatjuk, hogy az a legrégebb időkben az indiai törzsek-nél keletkezett.

Ha Théba vidékén a Teutyris, Latapolis, Süsilis és más helyeken feltalálható paloták, obeliszkek, siremlékek, szentélyek és óriási építmények egész láncolatát megtekintjük, fogalmunk lehet az ókori iparról.

Ezen hieroglyphákkal ellátott óriási épületeket ezred évek óta hiába ostromolja a barbárok keze és az idő romboló hatása: nem bírta őket tönkre tenni.

Minő lehetett az ipar, sőt már a művészet is az ókorban, midőn az egyiptomi műemlékeken található festékek színét, ezredévek ideje sem bírta elhalványítani.

Ezen jelek arra engednek következtetni, hogy az ókor mindenesetre kifejtett iparral dicsekedhetett, mely később a néptörzsek dúlakodása folytán hanyatlott, tönkrement és csak Krisztus előtti időben éledt fel újra.

Ez időtájt látjuk, hogy Dávid és Salamon a zsidókat szoktatták a polgári iparra és kereskedelemre. És valóban, a régi időkben még leginkább a zsidókkal találkozunk, mint iparüzőkkel; mely körülmény mindenesetre arra mutat, hogy e fajban mindig megvolt a munkakedv és a kereset után való vágy.

Általában azonban az ipar nem birt valami jelentőségre vergődni, minek oka leginkább abban keresendő, hogy az ipari munkálkodást — mely semmiféle fejlődésnek nem örvendett és melynek tudományos kiképezésére senki nem gondolt, — csak a rabszolgákkal végeztették. Az intező elemek nem bírták belátni, hogy az ipar, a szorgalom, azon tényezők,

melyek az ősanyagok becsét fokozzák s ez által szétágazó kereseti forrásokat nyitnak az országnak s így a vagyonosodást elősegítik.

Nem kell csodálkozni, hogy a régiek nem bírták az ipar nagy jelentőségét az átlamban felfogni, midőn ma, ezredévek mulva sem képesek számosan a művelt és felvilágosodott modern államférfiak közül azt méltányolni.

A régiek az iparral való foglalkozást lealázó dolognak tekintették. Spártában pld. a lykurgusi alkotmány eltiltotta a szabad polgárokat az ipar gyakorlatától. A spártaiak a mezőgazdaság és az ipar gyakorlatát kizárólag a rabszolgákra bízták. A rómaiak a mesterségek és ipar gyakorlatát szintén lealázó foglalkozásnak tartották: (mint ma kétezer év mulva Magyarországon) mely foglalkozást csak az idegeneknek és a szegényebb sorsuaknak engedtek át. Sőt többet mondhatunk Rómáról: az nemcsak, hogy semmit sem tett az iparért, hanem azt még elnyomta és kifosztogatta. A „lex claudia“ megtiltotta, a patriciusoknak az iparüzést; hanem uzsoráskodni szabad volt nekik és ezt sokan üzték is; azaz üzletekbe pénzt adhattak haszonra, de maguk üzletet nem vihettek, mivel az szégyenletes dolog volt.

E miatt ment Róma tökéletesen tönkre, e miatt menne Magyarország is tönkre, ha az ipart mostan divó módjára folyton lenéznék.

Ilyen szellem uralkodott már megelőzőleg Görögországban is és a nagy görög tudós, Pláton törvény által akarta ki mondani, hogy minden polgár aki ipart üz, megbüntettessék. Voltak idők (körülbelül 400. é. K. e.) midőn a görög köztársaságban azon nézet uralkodott, hogy a polgár ne foglalkozék se iparral, sem pedig művészettel. Később azonban belátták, hogy a foglalkozások egyáltalán meg nem sértik a szabadságérzetet s Athén tette meg a kezdő lépést.

(Folyt. köv.)

üzletét bezárni, mert oly nagy adót vettetek reá ki, hogy annak eleget tenni képtelen. Felebbezése mitsem használt. Hát helyes eljárás ez? Jól tudjuk, hogy adót fizetni minden polgárnak kell, hogy az ország lakosságának kötelessége az állam fentartásához filléreivel hozzájárulni. De álljon az adó a polgárság viszonyaihoz mértén és ne kényszerítessék senkisémet arra, hogy becsületes foglalkozásával felhagyjon azért, mert nem képes nagy adóját megfizetni. Mielőtt az adót kivető faktorok ítéletet mondanának a polgárság fölött, győződjenek előbb meg arról, hogy eljárásuk méltányos-e. Hisz az egész vonalon üzleti pangás állt be és a kis iparosság úgy sem képes már kötelezettségeinek megfelelni.

A nagy házbér és egyéb terhek alatt már ugyis roskadozik a kisiparos, tehát minő jögczimen rákják reá a nagy adót? Vegyük példának a mi iparunkat. Kérem, hogy nyújtja e az a megélhetésnek azt a biztosítékot ma, mint régente? Daczára annak, hogy ipart tanultunk, abban a reményben, hogy a jövőnek egy parányi részét biztosítjuk magunknak, nem jut e némelykor eszünkbe, hogy biztosítva lesz-e kenyérünk a jövőben is? Iparunk napról-napra szűkebb korlátok közé szorít bennünket és a kötelezettségek mindig jobban magukhoz lánczolnak.

De akkor, amidőn a megélhetés nem volt oly mostoha, nem voltak a közterhek oly súlyosak mint ma. Szívesen odaadtuk filléreinket, mert lehetett. De ma azt az időt éljük, hogy minden birtokunkban lévő fillérnek nagyobb értéket tulajdonítunk, mint valaha. A kis iparosság mai viszonyai mellett az adót le kell szállítani oly minimumra, hogy az elviselhető legyen. Ha ez megtörténik, akkor az adófelügyelőség jelentésében nem fogja kiemelni azt, hogy 50.000 forinttal kevesebb adó folyt be júniusban, mint a múlt év június havában.

Akkor a polgárság szívesen eleget tesz kötelességének. Da hát hiába emeljük fel szavunkat, hiába öntjük ki bánatunkat, az adófelügyelő urak vajmi keveset adnak arra. Hiába esküdözik a polgárság, hiába igyekezik igazát érvényre juttatni, ha fizetni nem tud, elveszik az utolsó párnáját is a jog, törvény és igazság szent nevében.

No de sebj, még kisebb számokkal fog is foglalkozni az adófelügyelőség, ha a polgárság a kivetett adóra azt a választ fogja adni, hogy: nincsen.

Akkor fogják levenni az adozó kis emberek terhét, ha az adója alatt összeroskadt mérsáros mester példáját mindnyájan követik. Akkor hisznek majd nekünk, ha az utolsó párnánkat is kivették a fejünk alól. Mert a párna finanziaális szempontból felesleges. Ugy-e bár adófelügyelő urak?

Néhány szó az árjegyzékről.

Most, amikor a fodrázmesterek szövetkeztek a segédkarral, hogy közös harc folytán, visszaállítják a fodrász ipar régi jó hírnevét, amikor a kontárok ellen a pusztítás megindult, életbe vágó dolognak tartom, hogy foglalkozzam azon szaktársakkal, akiknek az a mottojuk, hogy az árjegyzék nélkül megélni nem lehet. Nem csodálnám, ha a kontárok írják ki, hogy 6 kr. borotválás, meg 10 kr. hajnyírás stb. mert hisz ezek ipart nem tanulva, minden jogi alap nélkül részt követelnek a megélhetéshez attól az iparostól, aki iparáért megküzdött. Szerintem az, akinek verejtéke nem tapad a munkához, olcsóbban kínálhatja áruját, mint az iparos, akinek képesítése van. És mégis azt látjuk, hogy az

iparos, akinek megvan a képesítése, az iparáért megküzdött, hitvány néhány krajczárért oly munkát végez, amelyért annak háromszorosát érdemelné meg.

Hol van itt a logika? Hisz a fodrász ipar az óriási konkurrenzia folytán, meg más okok miatt is a fővárosban már-már nem nyújthatja azt a megélhetést mint azelőtt. Hisz lassan-lassan leéli magát iparunk annékül is, tehát minő számítás következtében írják ki szaktársaink, hogy ők olcsóbban dolgoznak mint a többiek? Nagyobb eredményt érnek el az árjegyzék következtében?

Csak érett megfontolás után várok feleletet. Bebizonyult tény az, hogy mindazon szaktársaink, akik az árjegyzék használata mellett dolgoznak, hogy azok csak proletár módra élnek, nyomorognak, mert munkájuk után csak annyit kapnak, hogy a létfenntartáshoz szükséges eszközöket sem tudják beszerezni. Az árjegyzék csak arra való, hogy lássa a közönség, miszerint annak tulajdonosa nem képes anélkül megélni.

Az árjegyzék csak arra alkalmas, hogy lealázza annak használóját, miszerint anélkül nincs jussa a megélhetéshez, de lesülyesztí egyuttal iparunkat és gátolja haladásában. Jó lehet, hogy az árjegyzéket használó szaktársaink nem gondolnak arra, hogy vétkeznek, amikor 6 kr-ért adják oda azt, amit évek küzdelmei árán sajátíthattak el, de gondolják meg, hogy az iparos csak akkor szerez tiszteletet magának, ha megbecsüli iparát. Jól tudom, hogy a kisiparos előtt el van zárva a rózsás út, hogy uton-utfélén csak tövist lát, hogy a megélhetés mindig nehezebb lesz, de vajjon segítenek-e magukon azok, akik egy szebb jövőt csak az árjegyzéken keresztül látnak? Azokhoz intézem kérdésemet, akik nemcsak borotválni, meg haját vágni, de gondolkodni is tudnak.

Ha a kontár, aki esetleg azelőtt kintornás volt, borotváltatna (mert hisz ő maga nem tud) 6 krajczárért, nem volna mit csodálni, mert hiszen csak úgy tolakodott be iparunkba és nem ismeri a munka értékét, De mikor azt látom, hogy azok, akik velünk együtt tanultak ipart, akiknek az ipar érdekében munkálkodni kellene és az árjegyzék használata következtében csak segédkezet nyújtanak a kontároknak iparunk alátemetésénél, azt kérem, vajjon szeretik e ezek iparukat? Lehet e érzéke egy oly iparosnak ipara iránt, ha munkája után oly csekély árt szab meg, hogy maga a vendég is neveltségesnek tartja?

Elismerném némileg az árjegyzék jogosultságát, ha a közterheket könnyen elviselhetnénk, ha a megélhetés nem okozna annyi gondot, mint ma. Mit fognak csinálni az árjegyzékes szaktársak akkor, ha a tisztí főorvos kedves szabályrendelete életbe fog lépni?

Hisz a szabályrendeletben előirt fehérművek maguk is többre fognak kerülni 6 krajczárnál. Az árjegyzékes szaktársak azt hiszik, hogy akkor, ha rendes árak mellett dolgoznak, megszűnt a megélhetésük? Kiséreljék meg, hátározák el magukat mindnyájan, hogy beveszik az árjegyzéket és megfogják látni, ha nem is fényesen, de könnyebben fognak megélni tudni, mint jelenleg.

Helyezzék el oly helyre az árjegyzéket, ahol nincs feltámadás. Hisz a az árjegyzék tulajdonképpen nem más, mint szegénységi bizonyítvány. Az árjegyzék lealázza annak használóját, mert a közönség csak bizalmatlanul lép be oly üzletbe, ahol 6 krajczárért borotválnak, meg 10 krajczárért vágnak haját. A mozgalmat ki kell terjeszteni az árjegyzékre is. Mert mit érünk el azzal, ha a kontárokat kipusztítottuk és a haladó század szégyenere továbbra is ott diszeleg az

árjegyzék. Hála Isten, vannak a fodrászok között elég értelmes egyének, akik az ipar érdekében dolgozni tudnak és akarnak. Erről meggyőződünk most is, a mikor a kontárok kipusztítására szövetkeztünk.

De ha már neki mentünk a nagy munkának, végezzük kötelességünket lelkiismeretesen. A nagy munkánknál nyujtsák jobbjukat azon szaktársak, akik az árjegyzék használatával meggyőzték célunk elérését. Lássák végre be, hogy az árjegyzék lealacsonyítja úgy önmagukat, mint iparunkat. Szövetkezzenek az árjegyzék kiküszöbölése céljából és mutassák meg, hogy szeretik iparukat és annak érdekében cselekedni is tudnak. Bizonyítsák be e tetteikkel, hogy a fodrász iparosok készek a cselekvésre bármikor, ha az ipar érdeke azt megköveteli. Tisztítsuk meg iparunkat! Le az árjegyzékkel!

A megoldás.

Szaklapunk ez évi 13-ik számában „Egyesüljünk” cím alatt *Leichter Lipót* ur tollából egy cikk jelent meg, melyben azon eszmét pendítette meg, hogy a budapesti fodrász mesterek részére egy *kört* kellene alakítani, ahol erejüket egyesítve, minden akadályt, a mi az ipar előre haladását gátolja, legyőzhetnének.

Örömmel olvastam el azt a cikket, a mely a fodrász mesterek egyesülését proklamálja. Tízszor is elolvastam egymás után, hogy meggyőződjem vajjon nem-e álmodom. Örült a szívem, midőn láttam, hogy a fodrász mesterek végre kezdik belátni, hogy ők mindannyian *emberek* gyermekei és mint ilyenek testvéri kezet nyujtanak egymásnak, hogy ezáltal az egyetértés és jó barátság kötelékeit megerősítsék.

Szüksége is van a fodrász iparosoknak egy olyan várra, a hová az ellenség nem tud beférkőzni. Mert hol van az a hely, a hol a fodrász ipar tisztességes üzöi nem kénytelenek a kétes existenciájú elemekkel egy polcon állni? Talán az ipartestületben? Távolról sem! Vagy talán az utcán, vagy a kévéházban? Nem, sehol; a kontárok mindenütt ott láthatók.

„Fodrászok otthona,” Mily szép név! Mily sok remény fűződik ezen két szóhoz. Egy kör, melybe a fodrász mesterek esténként összejönnek, hogy egymással megbarátkozzanak, megtanulják egymást tisztelni, szeretni.

Egy kör, melynek falai közt megtanulják a fodrász mesterek, hogy ők tulajdonképpen nem egymásnak az ellenségei, a konkurrenciei, hogy ők nem azért vannak a világon és nem azért fodrászok, hogy egymást alászorítsák, hanem azért, hogy az egyik a másikat felsegítse, ha amaz megszorul. Főleg pedig azért — és ezt első sorban kellett volna hangoztatnom, — hogy *közös erővel iparkodjanak a szakma felvirágzását előmozdítani.*

Hanem, mielőtt a kör alakítói ezen nemes munkába belekezdenek — gondolják meg, milyen célú tűztek maguk elé. Gondolják át jól, vajjon a mai állapotok közt lehetséges-e az, hogy a fodrász mesterek összesége tagjai legyenek-e a körnek; vagy ha már tagjai, bejárhatnak-e oda, hogy azon eszmét szolgálják, melyet a kör alakítói maguk elé tűztek.

Az én szerény véleményem szerint nem! Mert ha az a fodrász mester kénytelen naponta este 9— $\frac{1}{2}$ 10 sőt akárhányszor 10 óráig is üzletében lenni, örül, ha akkor családjához mehet haza és egy kis félórát, — míg a lefekvés ideje elérkezik — közöttük tölthet. Lesznek olyanok is, a kik majd erre azt mondják, hogy ha a főnök a körbe akar

menni, menjen el 1—2 órával előbb az üzletből. Ez helyes, ez ellen semmi kifogásom nincs. De most még hátra vagyunk mi, segéd munkások is. Nekünk is van egy körünk, mi is beakarunk oda járni, a mi óhajunk is az, hogy köztünk a barátságot fejlesszük és esténként egy kis friss levegőhöz jussunk, mi is szükségét érezzük annak, hogy esténként 2—3 órát fesztelenül tölthessünk baráti körben. Külömben azt hiszem a 16 órai munkaidő úgy főnök, valamint segéd szaktársainkra nézve nagyon terhes és ezért valamennyiünknek az a kívánsága, hogy a munkaidő *megrövidíttessék.*

Ezek voltak szerény észrevételeim és szeretném, ha a kör alakítói ezen nehézségeket szem előtt tartanák és iparkodnának a 16 órai munkaidőt legalább 12 órára leszorítani, mert ha a kör szerencsésen megalakul is és a hosszú munkaidő megmarad, akkor a kör esetleges tagjai nem képesek oda bejárni, nem képesek egymást megérteni és nem tanulják meg egymást tisztelni és szeretni; — a kör pedig marad egy halva született gyermek!

Ha azonban a kör alakítói ezen eszmét, melyet itt röviden kifejtettem magukévá teszik és ezen az uton iparkodnak majd társadalmi bajainkat orvosolni, biztosan állithatom, hogy a fodrászipar nem mehet tönkre, mert akkor a fodrász ipar tisztességes üzöi egymás mellé sorakozva harcolhatnak majd a kitűzött cél eléréseért, illetve a szakma felvirágzásáért.

Rostásy Géza.

A kontárok ellen megindult mozgalom

tárgyában kibocsájtott ivekre még a következők irták alá neveiket:

Alb János, Birkenheuer József, Bogner János, Basztin Károly, Bohn Jakab, Czillich Péter, Cseh Károly, Dardin Péter, Egresi János, Engler Gyula, Feiszler Mátyás, Fandl Antal, Guttmann Simon, Guttermuth János, Haász Fülöp, Harter János, Horváth Antal, Hahner József, Herter K. Emil, Hubáczy Ferencz, Haslin Gyula, Hajós József, Hollerbach Konrád, Heinrich Péter, Ivasevits Józsa, Kubinszky György, Krausz Rezső, Keller Antal, Károlyi Gyula, Krauser Antal, Kortye János, Lang József, Mechan Frigyes, Mészáros Frigyes, Molnár Imre, Nagy György, Ormány Károly, Oberding Kristóf, Piel Mihály, Padua Győző, Portscher Mátyás, Reberits Sándor, Reichart Lenhardt, Réthly Árpád, Rotter Dezső, özv. Schultz Józsefné, Steiner Ede, Stein Manó, Schober József, Staubach Boldizsár, özv. Simon Gyuláné, Szalai József, Schöller Izidor, Schanz István, Schöller Mihály, Schubert Péter, Toth Mihály. — Kérjük azon t. szaktársakat, a kik még neveiket nem irták az ivekre, hogy azt mentől előbb megtenni sziveskedjenek, mert csak akkor érhetünk el biztos sikert, ha mindnyájan összetartva küzdünk a kontár invázió ellen. Csak akkor vagyunk képesek eredményt felmutatni, ha egy zászló alatt tömörülve a szaktársak akarát erejét a teljes valóságában láthatjuk. *Elegendő az is, ha még alá nem irt szaktársak levelező lap utján bejelentik* Grybovszky Ignácz urnak IX. Üllői-ut 21. hogy csatlakoznak a mozgalomhoz. Csak akkor tisztul meg iparunk a piszoktól, ha mindannyian segédkezünk a munkánál.

Akkor fogja csak a kontár csöcselék a koncot elhagyni ha látni fogja, hogy mint egy test együtt vagyunk.

Tegyétek szaktársak lehetővé, hogy zászlónk diadalmasan kerüljön ki a harcából. Akkor teszünk szolgálatot az

iparosságnak, ha megmutatjuk, hogy miként kell az ipartörből a szemetet elhordani. Tartsunk össze, akkor mienk a jövő!

A kontárok ellen megindult mozgalom

100-as bizottsága.

Vegyes hírek.

A női szaktanfolyam. Az ipartestület előljáróságának legifjabb intézménye a női szaktanfolyam már is, alig egy hónapi fenállása után eléggé igazolja, hogy az megállja helyét és szakmánknak szükségét képezi. A tanfolyam hallgatói már is oly szép előrehaladottságot tanusítanak, hogy az ipartestület előljárósága büszke lehet, hogy áldozatkészsége már is meghozta gyümölcsét. Hogy a női szaktanfolyam hivatásának derekasan megfelel, ebben a főérdem Szabados József és Burprich János tanároké, akik készséggel fáradoznak azon, hogy a hallgatók mint képzett fodrászok kerüljenek ki a tanfolyamból. A hallgatók már is oly szépen végzik el munkáikat, hogy bizony bátran vehetik fel a versenyt a házaló-fodrászokkal. Ez az intézmény célját nem tévesztheti el.

Fodrász mesterek otthona. A budapesti fodrász mesterek f. hó 7-én ülést tartottak, amikor is elhatározták, hogy szükségét érzik egy kör megalakításának, ahonnan erőt merítve, céltudatosan küzdhetnek úgy az ipar, valamint az összeség érdekében. Az alakítandó kör célja lesz az is, hogy a szakma érdekében minden lehető elkövetessék. Az előmunkálatok megtételére, valamint az alapszabályok kidolgozására megválasztottak: Grzybovszky Ignátz, Hermann János, Leichter Lipót, Baumann Károly és Éles József urak. Most a szaktársakon mulik, hogy az alakítandó kör életképességét erős összetartással biztosítsák.

A fodrászüzletek megrendszabályozását tárgyalta f. hó 7-én Lung György tanácsnok elnöklése mellett az *iparügyi bizottság*. A dr. Schermann Adolf tiszti főorvos által tervezett szabályrendelet abból az elvből indult ki, hogy a fodrászüzletekben a *legszigorubb tisztaságnak* kell uralkonia. Meg van ezért téve az összes intézkedés a szabályrendelet-tervezetben arra, hogy sem az üzlethelység, sem az egyes eszközök ne legyenek tisztátalanok. Így pld. a székek fej-támlájára minden egyes vendég után tiszta kendőt vagy puha papirosból készült kendőt kell borítani. Az alkalmazottaknak nem szabad az üzlethelységben hálni. Ha valamely vendég haj- vagy szakálbetegségben szenved, a fodrász vagy borbély a kiszolgálást csakis abban az esetben teljesíti, ha az illető egyénnek saját eszközei vannak. Az érczből vagy fémből készült eszközöket, valamint a fésűket és keféket] is oldatokkal fertőtlenítik. Közös bajuszkötők használata tilos. Az új szabályrendeletet minden borbélyüzletben ki kell függeszteni. — Csodáljuk, hogy a bizottságban nem akadt senki sem, aki megkérdezte volna a tisztifőorvos urat, hogy hát vajjon miképen ismerjük meg a haj és szakál betegségeket, ha sohasem voltunk orvosok. De hát van még egy fórum, a közgyűlés, ahol szerintünk nem egy pontja lesz a szabályrendelet tervezetnek törölve.

Hol lesz a közönség finomul kiszolgálva? Erre a kérdésre ad feleletet a „Kis Ujság“ f. hó 7-én megjelent száma, amelyben szaktársaink egyik emanczipált kitűnősége: Rosenthal Cecilia asszonyság, következő kedves hirdetést adta fel:

Tisztelt közönség! A ki nem ismeri a zóna-borbélyt Dob-utca 16 szám, akkor jöjjön oda, a hol hajvágás 10, borotválás 5 kr. Finom kiszolgálás.

Tisztelettel

13027

özv. Rosenthal Cecilia.

A mióta e hirdetés megjelent, özv. Rosenthal Cecilia asszonyságnak oly nagy forgalmu üzlete van, hogy értesülésünk szerint a körülötte lévő fodrászok valamennyien becsukták üzleteiket. Mert hát miért menjen a közönség máshová, ha özv. Rosenthal Cecilia asszonyság csekély 5 krajczárért szolgál ki zóna szerint és finomul.

Különfélék.

Kopaszodás. A 40-ik életéven túl a kihullott hajak helyébe olyanok nőnek, melyek rövidebbek és vékonyabbak az ifjúkori hajnál. Ennek oka a hajszemölcs sorvadása, majd teljes pusztulása. Ehhez mérten a hajdisz megritkul, sőt bizonyos helyeken kopasz szigetek keletkeznek, hol a bőr feszes, fényes, mert alatta a zsirpárna megfogy s a bőr szorosan ráfekszik a koponya-csontokra. Férfiaknál a kopaszodás többnyire a fejbubon kezdődik, ez a tonzura; vagy a homloktájon, mikor is a homlok magasabbnak látszik s az ugynevezett gondolkozó fő vagy Wallenstein-fej jön létre; ha a kopaszodás a két halántéktájon kezdődik s úgy halad, hogy a homlok közepén egy csomó haj marad vissza, ezt az alakulást üstöknek vagy Péterfejnek mondják. Nőknél rendszeren a halántéktájon kezdődik a kopaszodás, minek okát abban kell keresni, hogy a frizura kedvéért itt mindig szorosan fésülik a hajukat; náluk különben ritkább a kopaszodás, mint a szellemi munkában fáradó férfiaknál. Ha a kopaszodás a 40-ik életév előtt lép föl, akkor korai kopaszságról kell beszélni. Oka száz és egyféle lehet. Többnyire öröklött baj, családi betegség. Az ilyen családokban rendszeren selyemszerű, vékony, de tömött a haj és már a gyermekkortól kezdve fölötté gondos ápolást igényel, hogy minél tovább megőrizhető legyen. Korai kopaszságot okoznak néha lázas betegségek, például hagymáz, agybántalmak, idegbajok, a gyomornak, bélnek, májnak idült betegségei, a nemi élet rendetlenségei vagy viszásságai, továbbá a hajkorpa, tulságos izzadás, hajkosz (favus), erős szellemi munka, lelki izgalom, gond, bánat, töprengés. De elkésett az, a ki az efféle bajoktól csak akkor iparkodik megszabadulni, mikor már félig-meddig megkopaszodott; az ilyen orvosi segítséget is csak annyiban remélhet, hogy a még ki nem hullott hajszálaikat sikerül megmenteni. Bizonyos rémület fog el mindenkit, a ki ad valamit külső megjelenésére, midőn hajfürtjeit rohamosan ritkulni látja; először is borbélyának vagy frizőrnéjének tudományához folyamodik, megkezdődik a fésülés, kefélés, nyíratás, borotválás, mosás, kenés, titkos szerek használata nyakra-főre, csak az orvoshoz fordulnak legutoljára, hogy az új haját növesszen nekik az elsorvadt fejbőrön. Nem, az orvoshoz ideje korán kell fordulni, rögtön, mihelyt megvillan agyukban az a gondolat, hogy hajhullásuk nem normális. Ha valaki figyelemmel kíséri hajhullását, a mit kopaszodásra hajlamos egyének ugyanis megtesznek és észreveszi, hogy az egy 24 órában kihullott hajszálaik száma meghaladja az 50-et, keressen rögtön orvosi segílyt. Ha pedig nehézségbe ütközik az, hogy a kihullott haját mind összegyűjtse, az figyelje meg

legalább az éjjelenként kihulló haját, melyek a párnán maradnak, vagy azt, mely a mosdás, törülközés és fésülködés alkalmával hullik ki. Ha azt tapasztalja hosszú hajviselete mellett a nő, hogy a kihullott hajak közt tulnyomó a rövid, 16 centiméternél rövidebb a haj, vagy a rövid hajviselet mellett a férfi, hogy a kihullott hajsálak közt sok a hegyes végű haj, rögtön kérdezzenek meg orvost. Akkor még van remény a segítségre. De téved az, a ki a hajhullásnak valamilyen specialis gyógyító szerében hisz, nagyon csalódik, a ki bizonyos hajnövesztő szerek hatásában bizakodik. Nem lehetetlen ugyan, hogy azok a szerek között, melyeket a kozmetika a piacra visz, egyik-másik baj ellen megfelelő orvosság is található, de már maguktól a gyárosoktól is, hogy enyhe kifejezéssel éljek, könnyelműség az, hogy szerek hatását általánosítják a hajhullás minden neme és foka ellen ajánlják. A hajvizek, kenőcsök és pomádék nem közömbös szerek, legtöbbször izgató anyagokat tartalmaznak, melyek csak ritka esetben használnak, ellenkezőleg ártanak. A szakember azonban a baj alap okát fűrkészi s a szerint válogat a számtalan gyógyszer között, a szerint szabja meg a haj ápolását, mely a fejbőr erősítésére s a hajdisz megmentésére van hivatva.

Szerkesztői üzenetek.

P. J. Budapest. Tárca cikkét a jövő számban közöljük. **Nemő.** Verseket csak nemzeti ünnepek alkalmával szoktunk közölni.

Többeknek. Ha a bizalmi férfiak nem jönnek az iverekkel, úgy legegyszerűbb, ha levelezőlap útján bejelentik Grzybovszky Ignác urnak IX. Üllői-ut 21. sz. a. hogy csatlakoznak a mozgalomhoz. Csakis ekkor veheti fel a század bizottság nevüket azok közé, a kik kötelezték magukat, hogy a meghozott határozat értelmében fognak eljárni.

Felelős szerkesztő: *Leichter Lipót.*

Belmunkatársak: *Hermann János, Réthly Árpád és Horváth Ferencz.*

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája, Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

A budapesti fodrász-segédek betegsegélyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Budai oldalon:

- Dr. Tipanics Elek** I., Krisztina-tér 7. szám.
- Dr. Rozenzweig Adolf.** II., Fő-utca 59. szám.
- Dr. Berger Lipót,** III., Mókus-utca 14. szám.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

Dr. Bauer Károly, Teréz-körut 41. szám. II. em. Rendel 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig; IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

Dr. Juba Adolf, VII., ker., Baresay-utca 3., rendel a u. 3—4 óráig, vasár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

- Dr. Grosz Sándor,** Károly-körut 7. sz.
- Mezey Péter,** Muzeum-körut 21. szám, II. emelet.
- Junger József,** VIII., Röck Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

- Dr. Kohn Dániel,** II. ker., Fő-utca 7. szám.

Pesti oldalon:

- Dr. Schwarcz Béla** VI., Váci-körut 37. szám.
- Dr. Bodor Zsigmond,** VI., Király-u. 70
- Dr. Glass Rezső** Wesselényi-u. 4. szám.
- Dr. Csányi Aladár,** VII., Csömöri-ut 22. szám.
- Dr. Cseley József,** IX., Üllői-ut 79. szám.
- Dr. Drechsler Dezső,** Vámház-körut 16. szám.
- Dr. Ertl Géza,** VIII., József-körut 87. szám.
- Dr. Szinessy József,** VIII., József-körut 29. szám.
- Dr. Horváth Sándor,** VII., Rottenbiller-utca 44. szám.
- Dr. Pollitzer Alfréd,** V., Mérleg-u. 9. szám.
- Dr. Ungar Imre** VI., Teréz-körut 30.
- Dr. Roth Alfréd** VII., Király-u. 6. sz.

Járó betegeket az ellenőrző orvosok kezelik, a megjelölt rendelési órákban díjtalanul.

Az ellenőrző orvos házhoz is hívható sürgős esetben, ha a kezelő orvos igen messze lakik és ha valamelyik kezelő orvos a látogatást megtagadja, vagy pedig a beteg különös kívánsága, illetve beléhelyezett bizalma esetén.

A kezelőorvosok a fekvő betegeket kezelik, ki is minden látogatásnál egy e végre a pénztár által kiadott szelvényt kap a tagtól.

A foghúzás után ellenőrzés végett az illető ellenőrző orvos urnál kell jelentkeznie a pénztári tagnak.

A foghúzást a nevezett urak egy-egy szelvény ellenében teljesítendik.

Az igazgatóság.

Hirdetések

e lap számára felvételnek a kiadóhivatalban:

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Beretváló szappan

eddig utól nem ért kitünő minőségben.

Szakferfiak által kipróbálva, ajánl

EITEL G.

szappan és gyertya gyára Brassó (Kronstadt)

5 kiló postacsomig 3 forint minden állomáshoz

Minta ingyen és bérmentve

Rasier Seife

in bis jetzt unerreichter Qualität.

Von Fachleuten erprobt empfiehlt die

Seifen und Kerzen-Fabrik

G. EITEL

Kronstadt (Brassó)

pr. 5 klg. Postpaket fl. 3.— franco jeder Station.

Muster gratis und franko.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

**Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!**

!!MERT JÓ!!

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek daczára a bajuszt a kivánt állásban megtartja. Nem töri. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növésére is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlhatom.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladóknak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

Bordás János gyógyszerész
Jászberényben.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

Nélkülözhetetlen.
Az egész világon szabadalmazott találmány

Feltaláló: **Csermák József** műszerész.

Fodrász
nem lehet meg
nélküle

Arcevédő

hogy a hajnyírás
alkalmával levágott
haj az arcba és
szembe ne hulljon.

Bármely arcra alkalmazható. Nem pusztul, 10 évig is eltart. Könnyen tisztogatható és elmés, czélszerű szerkezeténél fogva mindenki tud vele bánni.

Kapható csakis az egyedüli elárusítónál:

Leichter Lipót fodrásznál, Budapest, VI., Szerecsen-utca 12.
Egy arcvédő ára 2 frt.

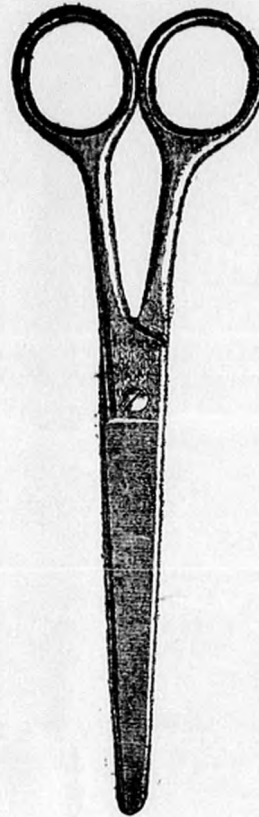
FLASNER LAJOS

mű-köszörüs-mester

első magyar villanyerőre berendezett borotva homorú-műköszörüldéje és
aczeláru raktára

Budapest, VIII., József-körut 21.

Ajánlja:

Borotválókés jellel: Bengal. Johnson, Dodge, 7 csillag, Johnbarber, Pearson Kronwolt, Pfeifen, Johnheifort, stb legjobb öblösre köszörüléssel minden szélességben, darabja 1.60, 1.70, 2.—, 2.25, 2.80, 3.— frt

Borotválókés francia és angol köszörüléssel, minden gyárból önborotváló, darabja 1.—, 1.25, 1.50, 1.80, 2.—, 2.25, 2.50, 3.—, 3.40, 4.—, 5.— frt.
Hajollók különféle gyártmány, minden sulyban és nagyságban, darabja 1.40, 1.70, 2.—, 2.10, 2.50, 2.70, 3.—, 3.40 frt.

Báryánt Hajvágógép 5 —
Báryánt-Szakálnyíró 3.50
Amerikai Hajvágógép 5 50
Amerikai Szakálnyíró 5.—
Fenőszlijak darabja —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 2.50, 3.— frt.

Lehúzókövek darabja 1.—, 1.25, 1.50, 1.80, 2 — 2.25, 2.50, 2.80, 3.—, 3.50 frt.

Hajfodorítóvas német és valódi francia, darabja .40, — 50, —.60 kr.

Köpölyvas darabja 4.— 4.50, 5.—, 5.50, 6.—, 6.50, 7.50, 8.— frt.

Ervágó darabja 1.40, 1.50, 2.—, 2.50, 2.80, 3 frt.

Fogszerszámok. Angol kulcs 3 horoggal, darabja 2.50, 2.80, 3.— 4.— frt Fog-vasfogó, (német és előrajz után is) darabja 1.50, 1.80, 2.— 2.25, 2.50, 2.80, 3.— frt.

Köszörülések ára:

Borotvakés öblösre köszörülése és francia köszörülése 50, 60 70 kr. vastagok vagy ujak 80 kr. Uj él 30, hajvágó olló 30 kr.

Megrendelések vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek

ZADORÁI JÁNOS
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCZA 5. SZÁM.

Első magyar
villany és légszesz erővel berendezett
borotva homorú-köszörüldéje.
Aczeláru raktár.

November hokban üzletemet, melyet jóval megnagyobbítottam, Baross-utca 5. sz alá helyeztem át, melyre felhívom b. figyelmét.

„CHIC!!

Bajusz-
erősítő!

Uj
Találmány!

Az eddigi eljárás, a nedves bajuszt a bajuszkötővel lekötni, igen hiányos volt, mert a csinos alakot elérhetni ugyan, de tartóssága: még néhány órára sincsen biztosítva. Ezen nagy hiányt pótlandó, sok kísérlet alapján oly jó illatu folyadékot találtam fel, mely a bajusznak, a kötő által adott alakját és helyzetét 2—3 napig is képes fenntartani, dacára, hogy e folyadék nem ragad és nem zsiros. Többi jó tulajdonságainál fogva ezen cikk minden fodrászterem szoros szükségletei közé fog tartozni és ugy az állandó, mint az utazó közönség által czélszerűsége következtében szívesen fog vétetni.

Nagybani beszerzési ára 1 darabnak 30 kr.
Eladási ára 60 „

„CHIC“ bajuszerősítő már hónapok óta kitűnő sikerrel és általános elismeréssel próbáltatott ki és ma már majdnem teljesen bevezetett czikk, mely általános kedveltségnek örvend. Két „CHIC“ rekiámtábla, pompás, ríktó színben minden megrendelőnek ingyen és bérmentve küldetik vagy mellékeltek.

„CHIC“ törvényileg védve van, hogy hasznavehetetlen rossz utánzásoktól megóvassék, melyek a legelső sorban is a vevőközönséget károsítják.

„CHIC“ bajuszerősítő, a bajuszt 2—3 napig a kívánt helyzetben tartja.

Jó tulajdonságai:

1. Nincs benne sem zsiradék, sem ragasztószer.
2. Hatása a bajuszt két perc alatt a legszenzációsabb módon mutatkozik.
3. A bajusz, melyet fésűn át a „CHIC“ bajuszerősítővel bedörzsölnek és nyomban rá a selyem bajuszkötővel átkötnek, 2—3 napon át a legjobb helyzetben marad és alakját, mely tetzés szerinti marad, ez idő alatt egyáltalán nem változtatja.
4. A bajusz-erősítő a bajuszt megpuhítja és hajlékonyná teszi, a szőrszálakat nem mereviti, sőt azok növést előmozdítja.
5. A „CHIC“ ezen hatása utólérhetetlen és semmiféle más hasonló szer által még csak megközelíthetőleg sem éretett el, miért is a közönség érdeke, hogy utánzatokkal vagy más legtöbbször ártalmas szerekekkel össze ne téveszsze.

Feltalálója: **Dankovszky István**
illatszerész

Budapest, V. ker., Wurm-utca 5. szám.

Ugyanott kapható a fodrász és borbély szakmába vágó összes kellék és berendezés legjobb minőségben és mégis igen előnyös áron. Valódi francia és amerikai haj és szakállvágó gépeim ára tudvalevőleg majdnem negyedrésszel alászállt. A többi fodrász és borbély eszközök is, tömördek külföldi bevásárlásaimnál fogva is előnyösebbek, mint eddig jegyeztettek.

Az illatászat legkiválóbb különlegességeim a következők:

Eau-de-Cologne, Eau-de-Quinine, Eau-de-Portugal, Champoing, Eau-Tonique, Eau-vegetale, Vinaigre-de-Toilette.

ROB. GREENSILL-féle specialitások, ugymint: Salycil szájlz. fogpor és fogpép.

Viaszkhajkenőcsök, Hajfestőszerek, Brillantinek, Bajuszped-ők. Bandautinek, Vinaigerek Toilette szappanok, Aetherikus olajok
Legujabb eszköz és illatszer árjegyzékem már a leszállított árakkal díjmentesen és bérmentve küldetik.